ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 597

Nota Aarschot, Liersesteenweg
Ontwikkeling van een sociaal woonproject

Deel 2: Programma van Maatregelen

Sebastiaan Augustin, Hanne de Langhe, Joris Steegmans
& Elke Wesemael

april 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Aron bvba* een archeologienota voor een uitgesteld traject (ID2613) opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was aanvullend vooronderzoek noodzakelijk.

Dit aanvullend vooronderzoek diende bestond uit een proefsleuvenonderzoek naar (proto-)historische sites met aandacht voor prehistorie. Dit proefsleuvenonderzoek (2018C160) werd door *Aron bvba* uitgevoerd op de percelen gekend als Aarschot, afd. 2, sectie G: Percelen 95H, 94P2, 94V2, 90B, 90E, 93F3, 103A2, 103Y, 87K en 87N in een zone met een oppervlakte van ca. 2,9 ha.

Het programma van maatregelen zoals omschreven in de bekrachtigde archeologienota (ID 2613) voorzag in een proefsleuvenonderzoek waarbij 10% van het terrein onderzocht diende te worden door middel van continue proefsleuven van 2 m breed, die op 15 m van elkaar gelegen waren.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd het programma van maatregelen deels gevolgd. Het aantal proefsleuven werd voorafgaand aan het onderzoek vergroot van 30 naar 35 sleuven door de afstand tussen de sleuven te verkleinen, van 15 m naar 10 m. Op deze wijze werden 35 noordoost-zuidwest georiënteerde sleuven aangelegd. De sleuven hadden in totaal een oppervlakte van 3486 m². Er werd gekozen om de kijkvensters in het droge terreindeel aan te leggen. Er werd een kijkvenster (KV1) aangelegd t.h.v. SL 23, een tweede kijkvenster (KV 2) t.h.v. SL 18 en een derde kijkvenster (KV 3) t.h.v. SL 11. De kijkvensters hadden in totaal een oppervlakte van 169 m².

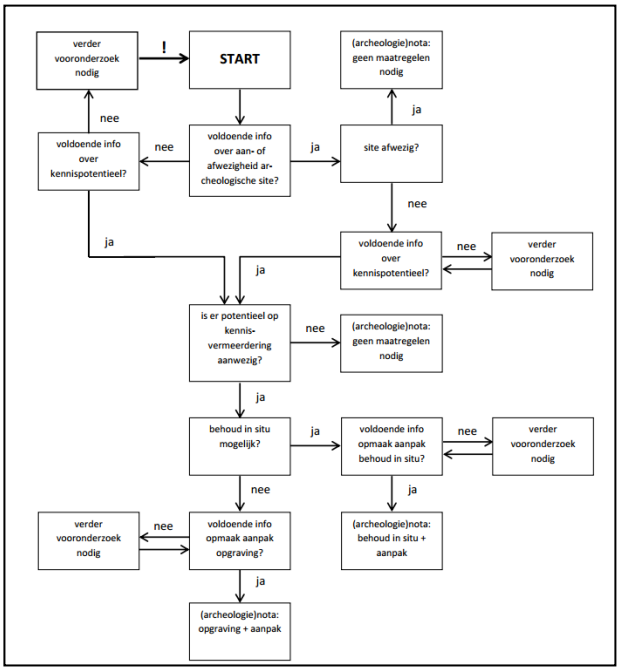

In totaal werd op deze wijze 3655 m² onderzocht, wat neerkomt op 12,5 % van de oppervlakte die conform het programma van maatregelen onderzocht moest worden, nl. 29.160 m².

Het proefsleuvenonderzoek heeft voldoende info opgeleverd over de afwezigheid van een waardevolle archeologische site en over het kennispotentieel ervan. Er is hoogstwaarschijnlijk geen potentieel op kennisvermeerdering.

Afb. 24: Beslissingshefboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Hoewel het archeologisch potentieel op basis van het bureauonderzoek matig tot hoog was, leverde het proefsleuvenonderzoek slechts vijf archeologische sporen op die allen antropogeen van aard zijn. Het betrof drie postmiddeleeuwse greppels en twee ploegsporen uit dezelfde periode. De sporen geven enkel informatie over het landgebruik tijdens de voorbije eeuwen, nl. akker/weiland, hetgeen de gegevens op de historische kaarten bevestigt. Aangezien deze indeling cartografisch reeds gekend is, is de kenniswinst bij vervolgonderzoek hoogstwaarschijnlijk minimaal. Op basis hiervan wordt op het onderzocht deel van het projectgebied dan ook geen waardevol archeologisch erfgoed verwacht.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Het onderzoeksgebied, 2 Geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

In het 2,9 ha groot onderzoeksgebied wordt gefaseerd een sociaal woonproject gerealiseerd. Deze bestaan uit o.a. woningen, appartementsblokken, een ondergrondse kelder, wadi's, een bufferbekken en wegenis. De bodemingrepen strekken zich uit over het volledige onderzoeksgebied.

De impact kan wel beschreven worden, vermits de plannen hiervoor wel reeds beschikbaar zijn. Voor de egalisatie van het terrein mogen we ervan uitgaan dat over het volledige terrein de teelaarde deels afgraven zal worden tot op een diepte van ca. 30 – 40 cm onder het maaiveld waarna het terrein het terrein tot de beoogde hoogte wordt aangevuld. De diepste verstoringen bevinden zich ter hoogte van de kelder met ondergrondse parkeergarage (L-blok en woonblok 2, -3,32 m) en de wegenis waarin een riolering (3,5 m) voorzien is. Ter hoogte van woonblok 1, de dreefblok en de hoogspanningscabine wordt een verstoringsdiepte van ca. 81 cm onder de nulpas verwacht. Voor de groenaanleg wordt een maximale verstoringsdiepte van 80 cm verwacht onder de nulpas, voor de overige nutsleidingen en de grachten van maximaal 1,20 m, voor de plaatsing van de molok's tot maximaal 1,70 m. Voor de aanleg van de wadi's wordt de teelaarde deels afgraven en omringende bermen aangelegd. De uitgravingen bereiken een diepte van 30 à 50 cm onder het huidige maaiveld over een oppervlakte van respectievelijk ca. 400 m² en ca. 800 m². Het bufferbekken (ca. 1700 m²) wordt uitgegraven tot op een diepte van ca. 180 à 210 cm onder het maaiveld.

De archeologische sporen in het onderzoeksgebied bevinden zich onder het Dreefblok, de zuidelijke afwateringsgracht, en de aan te leggen parking langs de geplande wegenis (de Dreef).

Het Dreefblok wordt gerealiseerd ten zuiden van de Dreef centraal op het terrein en wordt gefundeerd op een sleuvenfundering die een diepte zal bereiken van 81 cm onder de nulpas. Ter hoogte van het Dreefgebouw bevinden zich de greppels S1 en S2 en ploegspoor S5. Deze sporen zijn gelegen op een diepte van 0,47 tot 0,53 m onder het maaiveld. Dit betekent dat deze sporen op deze locatie geheel vergraven zullen worden door de bouwactiviteiten.

De diepte van de bodemingrepen voor de aanleg van de wegenis en de verhardingen bedraagt maximaal 40 cm onder de nulpas. De greppel S3 en de ploegspoor S4 zijn gelegen onder de parking van de geplande wegenis. Beiden sporen zijn gelegen op een diepte van 0,35 m onder het maaiveld. Dit betekent dat ook deze sporen geheel of gedeeltelijk vergraven zullen worden bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

De grachten worden uitgegraven tot maximaal 1,20 m beneden het huidige maaiveld. Dit betekent dat de greppels S1 en S2 (-0,47 mv) op deze locaties geheel vergraven zullen worden door de bodemingreep.

In de overige terreindelen die ontwikkeld gaan worden, werden geen archeologische sporen aangetroffen en is er dus ook geen impact.

1.4 Bepaling van Maatregelen

Hoewel het onderzoek vijf archeologische sporen opleverde, wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

De waarde van de postmiddeleeuwse vindplaats wordt als laag ingeschat. Deze sporen zijn te relateren aan de landindeling uit de 19de -begin 20ste eeuw die reeds cartografisch gekend is.

Op basis van deze gegevens wordt de kans bijzonder klein geacht dat een verder archeologisch onderzoek bijkomende kenniswinst zal opleveren. Dit maakt dat een vervolgonderzoek als niet nuttig, niet noodzakelijk en bijgevolg als kosten-baten niet opportuun beschouwd wordt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

Neremweg 110 · B-3700 Tongeren • T +32(0) 12 22 52 50 • F +32(0) 12 77 00 34 • info@aron-online.be • www.aron-online.be